The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H. E. H. The Nizam's Dominions.

గోల్కొండపత్రిక

సుల్తాను బజారు, హైద్రాబాదు, (దక్కన్.)

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపఁబడును

సం॥చందాదారూ ౬-౦-౦ అర్ధ ,, ,, ౩-౦-౦ విడి పత్రిక ౦-౧-౦	**GOLKONDA PATRIKA** HYDERABAD, (Dn.) THURSDAY 25.4.1935 103604	ప్రాతపత్రికకు వెల ప్రత్యేకము

సంపుటము ౯ } శా.శ. ౧౮౫౭ శ్రీయువనామసం॥ చైత్ర బ॥ ౭ గురువారము ౨౦-౭-౪౪ ఫ. { సంచిక ౫౯

జాబులు

'అశోకం'

శ్రీరామనవమినాడు శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిలయంలో మేము (ఆకాశవాణి కళాకారులం నవయువకులం) ప్రదర్శించిన 'అశోకం'లోని ఒకరంగం కొందరి ప్రేక్షకుల్ని కలవరపరచినట్లు, గోలకొండ పత్రికలోని ౧౫-౪-౩౫ పత్రికలో ప్రకటించబడిన 'ఆకాశవాణి' జాబువల్ల విశదమైంది. సదుద్దేశ్యంతో ప్రదర్శించిన మా రంగాన్ని చూచి పుస్తకం చూడకుండా, ఒకనిమేషకాలమైనా మమ్మల్ని, మా ఆశయాల్ని తెలుసుకునేటందుకు సానుభూతిగా కృషిచేయకుండా 'ఆకాశవాణి' మా ఆశయాల్ని యెంచిపోయడం యేమీ సమంజసంగాలేదు. ఇలాంటి ఆకాశవాణుల రోదనలు మామది వినదేవుకొని, మమ్మల్ని మా ఆశయాల్ని అర్థంచేసుకునేటందుకు సిన్సియర్ గా ప్రయత్నంచేసి హితైషులైన మామిత్రులకె దవివిరుపులు మమ్మల్ని కలవరపెట్టెనె.

'రామాయణాన్ని కేవలం పూజాపదార్థంగా, చూచి పూజాపట్టిన దేవుళ్లతో దానికి నామస్థానమిచ్చి మా ధనిశ్వాసంతో [Mechanical] మెకానికల్ గా కీర్తిసప్పుడల్లా నాలుగు నమస్కారాలని పడవేసేవాళ్ళమనుకున్నల్ని నేను మరల్చలేను, అందుకు కృషికూడా చేయలేను.

ముద్దుకృష్ణగారు తమపుస్తకంలో సూచించినట్లు, 'సీత కంటె భార్యలని, రామరాజ్యంలని, వీటిని జీవితలక్ష్యాలుగా చూసుకుంటూ ఆ ఆశయాలను దైనిక జీవితంలో అనుసరించ యత్నించేవారైతే ఉంటే, వాళ్ళకోసమే ఈ నాటకం.

మొదట్లో 'అశోకం'లోని రాముణ్ణిచూసి, వాల్మీకిలోని రామునితో పోల్చిచూస్తే యిద్దరిలో ముఖ్యకథాకథనంలోగాక క్యారెక్టర్ లోగల భేదం సూటిగా కనపడుతుంది. దానివల్ల ముద్దుకృష్ణగారి కళాసంపత్తి సహృదయులకు విశదంగా గోచరిస్తుందని నా తలపు.

రాముడి పట్టాభిషేకమైన తరువాత కొన్నిరోజులకి సీత గర్భవతి అన్నసంగతి తెలిసింది. ప్రజలలో నానావిధములైన అపవాదాలు బయల్దేరడంవల్ల, దూరదృష్టికల రాముడు సీతను మోసగించి లక్ష్మణుని ద్వారా ఆమెను అడవులపాలు చేశాడు. వాల్మీకి ఈ అధ్యాయాన్ని గుర్తించి సీతయొక్క అభిమానంకల నాశనటంవల్ల, ముద్దుకృష్ణగారు నిర్దేశించినట్లు సీతపవిత్రత అను, రాముడి క్యారెక్టర్ [Character] లోగొప్ప బలవత్తరలోపాలతోసహా, రామాయణకథను హృదయరంజకంగా వ్రాసి లవకుశులతో రాముడిసముఖంలో దాన్ని అభినయింపజేశాడు. మచ్చుగా రాముడి క్యారెక్టర్ లో ముద్దుకృష్ణగారు చూపించిన కొన్ని లోపాల్ని యిక్కడ పొందుపరుస్తాను.

శ్రీ కాముడైన రాముడు శంబూకునిపట్ల మహత్తరమైన అన్యాయంచేశాడు. నిరపరాధ మెరగని ఒకసాధువును కొందరు గర్వాంధులను బ్రాహ్మణుల ప్రేరేపణలవల్ల వధించటం రాముడి క్యారెక్టర్ కి నామాగొప్పలోటు. ఇంకొక సందర్భం చూపిస్తాను గమనించండి. రావణవధ తరువాత సీతను లంకలోంచి విభీషణుడు తీసుకొస్తాడు. లంకలో నిరంతరమూ రామునికోసం కృశిస్తూవున్న సీతపట్ల రాముని అపరిస్తుత జాడ్యం చూడండి.

లక్ష్మణే భరతేవా త్వం కురు బుద్ధిం యథాసుఖమ్,
సుగ్రీవేవానరేన్ద్రేవా రాక్షసేన్ద్రే విభీషణే
నివేశయ మనస్సీతే, త్వం యథాసుఖ మాత్మనః.

ఆదర్శప్రాయుడైన రాముడు, ఈ హేయమైన శబ్దాల్ని, అమానుషంగా సీతపట్ల నా ఉపయోగించడం!

రాముని క్యారెక్టర్ లోని ఈ అవకతవకలన్నిటిని ముద్దుకృష్ణగారు తమనాటకములోంచి సమంజసంగా లాగేశారు. వారు చిత్రించిన రాముణ్ణి మనమూ ఒక సూపర్ మాన్ అనవచ్చు. ముద్దుకృష్ణగారు గొప్ప ప్రస్తుల. మంచికళావిదులు. స్వయంవరం నాటి బలవంతి బ్రాహ్మణార్థముని తెలుసుకొని సీతపట్ల అన్యాయం చేయడానికి యిష్టములేక [illegible] సీతనొకసారి సందర్శించి తన ఆశయాన్ని సీతకు తెలిపి ఆమె 'కౌసగని తలవ్రాపి తేనేగాని తాను స్వయంవరానికి రానని స్పష్టంగా చెబుతాడు 'అశోకం'లోని రాముడు. తరువాత ఆమెతన ఆశయానికి సమ్మతస్తేనేగాని వెళ్ళడు శివకార్ముకాన్ని విరిచేటందుకు.

రాముడు

నేను జీవితాన్ని ఒక ఆశయానికి గురిచేసుకోదలచుకున్నాను................'రాజా'అన్నవాడు ఎన్నికష్టాలుకట నెందినా వోర్చి. ప్రజలసౌఖ్యాలకు తనసౌఖ్యాములు త్యజించి 'జనహితం కర్తవ్యం'గా ఏవిధిని ఉండవలెనో, అవిధంగా బ్రతుకంతా గడుపవలెనని నా ఆశయం.

కొంతసేపు మాట్లాడిన తరువాత

సీత

'స్వయంవరానికి రావలసినది. నేను సర్వం అర్థంచేసుకున్నాను. ఆశయాలు అంగీకారమే.'

ముద్దుకృష్ణగారు చిత్రించిన రాముణ్ణి షా గారి మ్యాన్ అండ్ సూపర్ మ్యాన్ నాటకంలోని సూపర్ మ్యాన్ కుపోల్చిచూస్తే యిద్దరిలో అట్టే భేదం కనపడదు. షా గారి నాటకంలో సూపర్ మాన్ తన మనోవృత్తినిగురించి చెప్పిన వాక్యాలు రాముని మనోవృత్తికి సరిగ్గా యెట్లా సరిపోతాయో పాఠకులు సరిగా గమనించాల్సివుంది.

'I tell you that as long as I can concieve something better than myself I cannot be easy unless I am striving to bring it into existance or clearing the way for it. That is the law of my life .... It was this supermacy of purpose that reduced love for me to the mere pleesure of a moment, art for me to the mere schooling *of my faculties. religion for me to a mere* excuse for laziness, since it had set up a God who looked at the world and saw that it was good against the instinct in me that looked through my eyes at the world and saw that it could be improved.'

[నాకంటె శ్రేష్ఠమైన వస్తువొకదాన్ని నేను ఊహించగల్గియున్నంత వరకు దానికి యీలోకంలో స్వరూపం వచ్చేదాక నేను సుఖంగా ఉండజాలను. అది నా జీవితనియమం

..........యీ ఉద్దేశ్యం ప్రధానమయినందువల్ల నాకు ప్రేమఅంటే తాత్కాలిక ఆనందమైంది. కళ అంటే సామర్థ్య శిక్షణమైంది. మతమంటే సోమరితనముకే పేరుపెంచి తప్పించుకోడానికి ఒకమిషగా మారింది. ఎందుకంటే యీమతం ప్రకారం ఊహింపబడే భగవంతుడు ప్రపంచమంతా బాగానే ఉన్నదని తలుస్తున్నాడు. ఇది నాబుద్ధికి విరుద్ధం. నేను నాబుద్ధితో చూసినప్పుడు యీప్రపంచంలో సంస్కారానికి ఎంతో అవకాశం ఉన్నదనిపిస్తుంది.]

షా గారి సూపర్ మ్యాన్ మోస్తరే రాముడుకూడా తన ఆశయాన్ని పొందటంలో, హృదయాన్ని ప్రేమను సర్వాన్ని త్యజించి అమానుషంగా మెకానికల్ గా ప్రవర్తిస్తాడు.

యింతటితో రాముణ్ణివొదిలి ముద్దుకృష్ణగారి రావణుని సహృదయంగా అర్థముచేసుకునేటందుకు నా పాఠకులతో సహా ప్రయత్నిస్తాను.

ఆల్బర్ట్ యీన్‌స్టీన్ గారు అండర్ లో నామాటు 'సభ్యతయొక్క ధ్యేయం'గురించి ఉపన్యసిస్తూ 'ధనం'పోస్తరే, 'ప్రతిజీవియొక్క పరమావధి ఆనందమే'యని, అందువల్ల 'నేనుకూడా ఆనందోపాసకుడ'నని నెలవిచ్చారు. ఈన్‌స్టీన్ వలెనె ముద్దుకృష్ణగారు చిత్రించిన రావణునియొక్క జీవితపరమావధికూడా ఆనందమే. ఈ ఆనందం నీచమయిన వాంఛల సంతృప్తివల్ల పొందే 'హాయి' కాదు. రావణుడు సీతతో అన్న యీవాక్యముల్ని గమనిస్తే మనకంతా బోధపడుతుంది.

'కేవలం శారీరక సుఖాన్నిచ్చి కామించిన మాత్రాన కాదు.'

'త్వం మైథిలి భార్యామే'

కనుకనే రావణుడు ధర్మపత్ని ఇచ్చే 'ఆనందం'కోసమే ఆశించాడని మనకు విశదమౌతుంది.

ముద్దుకృష్ణగారు చిత్రించిన రావణుడు హృదయంకలవాడు. సీతారాములు 'పంచవటి'లో యిచ్చిన 'ఆతిథ్యాన్ని', ఆదరణమయిన్నదూ మరువలేడు. అరణ్యంలో వాస్తపడుతూవున్న కష్టాలనిచూచి సహించలేక, రాముణ్ణి లంకకు తనతో రమ్మని ప్రాధేయపడ్డాడు. సీతారాముల 'అపూర్వప్రేమ సందర్శనం చేసుకొని ప్రేమస్వరూపాన్ని దర్శించా'ననుకుంటాడు. వాళ్ళ ప్రేమపటాన్ని తనగుండెల్లో దాచుకొని అది పదేపదే మాసుకుంటూ జీవితమంతా గడుపుతేచాలునని దృఢనిశ్చయంతో లంకమార్గం పట్టాడు. అప్పుడు అతనిచెల్లెలు కనిపించి అతనినా తనిమళ్ళింపుతుంది. చెల్లెలి ప్రేరేపణవల్ల అతనిలో 'స్వార్థపరత్వం' కలుగుతుంది. బ్రతుకులో మంటలేచి అతన్ని దహించేస్తుంది. విప్రవేషణలోనాతాడు. 'బ్రతుకుతే సీతకోసమే లేకపోతే మరణించడంకూడా సీతకోసమే'నని, కనులుమూసుకుని నిర్ణయించేసుకుంటాడు.

'ఇప్పటికీనిన్ను గ్రహించకపోతే, ఇక నామృత్యుకెరియనిమూడికంలో నా సమస్తాన్ని ప్రణయనటరాజమూర్తి పాదాలక్రింద కేర్పి సీతనుజపించుకుంటూ భస్మీభూతమైపోతాను. అప్పుడైనా జీవితంలో ఆదర్శం చిటికెనవేలి నొసటను పెట్టుకోదాం,'

ఈ స్వార్థత్యాగమూర్తి ఈ వాక్యాలుచూస్తే ప్రతివాళ్ళ కళ్లు చెమ్మగిల్లకలిపించే.

తరువాత లంకకు సీతనుతీసుకొస్తాడు. మళ్ళీ అతనిలో మార్పు.

సీత

ప్రేమ నిజస్వరూపం గ్రహించు,
కలతలేని కామంకన్నులువిప్పు రావణా! నన్ను పూర్తిగా గ్రహించు.

రావణుడు

సీతా! సీతా! నీయిచ్ఛలో, నీనిర్మాణంలో, ఇంకొక రావణుడు అయిపోతున్నాడు.

యిట్లాంటి రావణుని వాల్మీకి ఆర్య, అనార్య ద్వేషం పెట్టుకొని క్రూరరాక్షసుణ్ణిగా, భయంకరంగా, నిరూపిస్తాడు. మంచిపూర్వులుకూడా హృదయాన్ని గుర్తించి అతనిపట్ల సానుభూతి చూపలా (హెచ్.జి.వెల్స్ చెప్పినట్లు మనవాళ్లు పూర్వంలో కామర్థపట్లం కొంచెం నిగ్రహంచూపిన ప్రలమనుజుణ్ణి, అతని క్యారక్టర్ లో యితరలోపాల్ని లక్ష్యంచేయకుండా హరించడం, ఈనిగ్రహంలేనివాణ్ణి అతని యితరసుగుణాలని పాటించకుండా హేయంగాచూడటం స్వాభావికమైపోయింది. పాపము రావణుడుకూడా హృదయాన్ని తుత్తునియలు చేసే ఈ నిందలకు గురిఅయినాడు.

ముద్దుకృష్ణగారి సీత ప్రేమమయి. 'ఇచ్చివేసే ప్రేమకే ఆమె ఎరుగును. కోవలెనే ప్రేమవాంఛ ఆమెలో తక్కువ. ఆమె శరీరం అంచులు దాటిన ప్రణయంలో, రావణుడూ, రాముడూ ఆనే విచక్షణలేదు. ఆమె రావణునికి ఒక 'నూతన తేజో మార్గాన్ని' విప్పింది. ఆమెది యితరులతప్పును ఆపంచేసుకునేజాలిగుండె. కరుసున్నితమైన హృదయం. ఆమెకు పాతివ్రత్యమంటే 'మానుషత్వం' పోగలటంగాదు. ఆమె 'మానుషత్వా'నికి పుట్టినయిల్లు. అందువల్లనే పతివ్రతనం చెంది పాదములపై పడ్డ రావణుని లేవనెత్తి, అతనిశిరస్సును తనతొడమీద పెట్టుకుంది. అంతటితో ఆమెహృదయం సంతృప్తి చెందక ఆమె రెండు అశ్రుకణాలను రావణుని కళ్ళల్లో రాల్పింపచేసింది.

ముద్దుకృష్ణగారి 'రావణుడు', రామాయణానికి 'నాటక ప్రత్యేకత'. రాముడు. సీత. రావణుడు ఈ ముగ్గురూ మూడు విభిన్నమైన fields లో అద్వితీయులు.

ముద్దుకృష్ణగారు నిరంతరమూ కృషిచేసి, ఈగొప్పగ్రంథాన్ని అచిరకాలంలో ఆంధ్రులకందజేసి, ఆంధ్రుల హృదయపూర్వక మన్ననలకు పాత్రులైనారు. వారు గొప్పజీనియస్ (Genious) అన్నసంగతి నిర్వివాదాంశము.

—'నటించిన ఒక నటుడు'

సవరణ.

గత సంచికలో మా పత్రికతో 'హం?' గారి ఒక జాబు ప్రకటింపబడినది. అందులో వ్రాతలోని ఒకపేజీ పొరపాటున అచ్చులోకిరాలేదు. గత సంచికలో ౩వ పేజీ ౩వ కాలంలో ౧౯వ పంక్తి తరువాత యీక్రింది బ్రాకెట్లలోని భాగమును చేర్చి పాఠకులు చదువుకొనవలెను.

[ప్రాప్తచారిత్రసన్దేహా మమ ప్రతిముఖే స్థితా
ఏతా దశదిశో భద్రే కార్యమస్తి న మేత్వయా,
కః పుమాన్ హి కులే జాతః
స్త్రియం పరగృహోషితామ్
నహీత్వాం రావణో దృష్ట్వా
దివ్యరూపాం మనోరమామ్,
మర్షయేత చిరం సీతే
స్వగృహే పరివర్తినీమ్.]

'సందేహించదగిన చరిత్రంగలదవు నాయెదుట నిలచియున్నావు; ఈ పదిదిక్కులందును నీతో ప్రయోజనంలేదు. మంచికులంలో పుట్టిన ఏ పురుషుడు పరగృహంలో నున్న స్త్రీని తిరిగి తీసుకుంటాడు?

దివ్యరూపం గలిగి మనోహరురాలవై, ఇంటిలో ఉన్ననిన్ను చూచి రావణుడు చిరకాలం సహించివుండడు.'

అంతటితో ఆగక తప్పుకవాడు తప్పుడువారిని అనవలసినట్లుగా అంటాడు, నీవు యిక్కడినుంచి నీయిష్టప్రకారం పో, లేదా లక్ష్మణభరతులలో, సుగ్రీవవిభీషణులలో ఎవరివల్లనైనా సుఖముంటే వారిపైననూ మనస్సుచేసికో'

అని చదివి " నాస్తి మేత్వ...... " వగైరా చదువవలెను.

వాఙ్మయ గోష్ఠి

ప్రబుద్ధాంధ్ర సంపాదకుల ఉపన్యాసము

గతమంగళవారము (౨౩-౪-౩౫) నాటి సాయంత్రము శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయంలో శ్రీయుత సి. ఎచ్. లూయిగారి యాధ్యక్ష్యమున తెలుగు కథకులును, ప్రబుద్ధాంధ్రపత్రికాసంపాదకులునగు శ్రీ శ్రీపాదసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి „వాఙ్మయగోష్ఠి" జరిగెను, ఇది యువజనాంధ్ర సంఘము పక్షమున సమావేశపరుపబడెను.

ప్రప్రథమమున యువజనాంధ్రసంఘ తాత్కాలిక కార్యదర్శులగు శ్రీయుత బి. ఎస్. శెట్టిగారు నాటియుపన్యాసకులను, అధ్యక్షులను ఎఱుకపరుచుచు నేను శ్రీపాదసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారిదర్శనము మనకందరకిని లభించుటయదృష్టమనియు, వీరు ప్రబుద్ధాంధ్రపత్రికా సంపాదకులుగానుండి ఆంధ్రదేశమునకు గావించుచున్న సేవ యపారమనియు, వీరిని ఆంధ్రదేశమంతయు యెఱుగుననియు. వీరియాదర్శము ఆంధ్రదేశవాసులందు ఆంధ్రత్వము, ఆంధ్రజాతీయత్వము గలిగించుటయై యున్నదనియు తెలిపిరి. సమావేశాధ్యక్షులనుగురించి తెలుపుచు ఈసమావేశమున నాప్రార్థనపై శ్రీయుత సి.ఎచ్. లూయిగారధ్యక్షత వహించుట గొప్పకొనినారనియు, వీరు మెథడిస్టు బాయ్స్ హైస్కూలు తెలుగు పండితులనియు, వీరి కాంధ్రభాష యభిమానము మెండనియు. పాఠశాలయందలి విద్యార్థులకు వీరు ఆంధ్రభాషాప్రాముఖ్యతను గోచరింపజేసి వారికిం దభిరుచిగలిగించుటకు విశేషకృషి సలుపుచున్నారనియు, శక్తియొక్కయు, అధ్యక్షులయొక్కయు యాదర్శములు యొకటేయుండుటచే నేటి సమావేశమునకు గొప్పప్రాముఖ్యతగలిగినదనియు తెలిపిరి. అధ్యక్షులను తమ పీఠము నలంకరించి కార్యక్రమము నడుపగోరిరి.

ఉపన్యాసకులవారు ప్రసంగించుచు సందర్భవశమున ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి మాట్లాడుచు యిట్లుచెప్పిరి:—

„ఇంకొక విషయమునుగూర్చి నేను తమకుమనవిచేస్తా. అది ఆంధ్రోద్యమ విషయమైంది. ఆంధ్రోద్యమమంటె ఆంధ్రులు సర్వతోముఖాభివృద్ధి గాంచుటయు, ఆంధ్రజాతిని తిరిగి పూర్వౌన్నత్యమునకు తేవడము, నశించిన పూర్వశక్తి సామర్థ్యాలను సంపాదించుకోవడమునై యున్నది. దీనికిరాజకీయాలతో ఎట్టిసంబంధములేదు. బ్రిటిషిండియాలో ౧౨ జిల్లాలఆంధ్రులు, నిజాంరాష్ట్రంలోని జిల్లాలఆంధ్రులు, మొత్తం ౨౦జిల్లాలందు ఆంధ్రులుంగలరు. ఇప్పుడు వీరిస్థితి యెట్లావున్నాది తెలుసుకోవడం మనముఖ్య విషయం. ఆంధ్రులందు పరస్పరంగా అవమానపరచుకోవడం అలవాటువున్నాది. ఇతర జాతులననుకరించే గుణం హెచ్చుగాగలదు. తెలంగాణాంధ్రులెన్నో, సేనోకవారు గొప్పప్రాంతానికి పరిపాలకులుగా నుండియుంటిని ఆ శోభావము వీరియందు లేకలేదు, ఇట్టి భావశూన్యతను వారు వీడుగాక యింకేమి

గ్రంథ నిషేధము

"విదర్ హైద్రాబాద్" అను గ్రంథము యి ప్రభుత్వము వారిచే నిషేధింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. పోయిన సోమవారమునాడు నగరరక్షకశాఖవారి కార్యాలయమునకు ఆపుస్తకముయొక్క ప్రతులుకట్టలుకట్టలు వచ్చినవని తెలిసినది. పోలీసుశాఖవారు ఆపుస్తకముల నన్నిటిని జప్తు చేసిరట

కడపటి వార్తలు

G. P. Press.

హైదరాబాదు బజారు ధరలు

(కోడారపు లక్ష్మీనరసయ్యా ఉస్మాన్ గంజి)

—:o:—

౨౫—౮—౧౩౪౪

—:o:—

		పల్లా౧కి	రు.అ.
గోధుమలు బెలాల్యా మేలు		,,	12_8_0
	వరకు	,,	12_0_0
బియ్యము దొడ్డువి	మొ॥	,,	13_12_0
,, జానకరాంలు క్రొత్తవి మే॥		,,	15_12_0
	వరకు	,,	16_0_0
,, డిటో పాతవి మొ॥		,,	17_0_0
,, కృచిసాంబాయలు క్రొత్తవి		,,	15_12_0
,, రామసాగరాలు క్రొత్తవి		,,	14_4_0
,, పిహోడిలు	మొదలు	,,	14_8_0
కంములు	పెద్దవి	,,	9_12_0
కందిపప్పు	పెద్దవి	,,	13_8_0
పచ్చపెసలు		,,	12_8_0
పెసరపప్పు		,,	15_0_0
నల్లపెసలు		,,	8_0_0
మినుములు		,,	8_14_0
మినప పప్పు		,,	15_0_0
ఉలవలు		,,	6_12_0
జొన్నలు		,,	9_12_0
శెరిసెనగలు		,,	12_12_0
సెనగలు		,,	10_11_0
సెనగపప్పు		,,	13_12_0
పుప్పు		,,	12_0_0
తవుడు		,,	4_12_0
పత్తిగింజలు		,,	8_0_0
ఆలచందలు		,,	11_4_0
ఆనుములు		,,	8_4_0
బటాణాలు	మొ॥	,,	9_8_0
బెల్లము		,,	18_0_0
ఎఱ్ఱచక్కెర		,,	20_0_0
తెల్లచక్కెర		,,	13_0_0
మద్రాసు చక్కెర	దొడ్డువి	,,	18_4_0
వేరుసెనగగింజలు చిన్నవి		,,	17_0_0
పసుపు		,,	15_0_0
మిరపకాయములు	మొదలు	,,	35_0_0
	వరకు	,,	36_0_0
చింతపండు	మొ॥	,,	14_0_0
కొత్తది	వరకు	,,	14_4_0
మెంతులు మంచివి ౧౬ సేర్లకు			2_0_0
అల్లం	౧౨ సేర్లకు మొదలు		1_8_0
వేరుసెనగనూనె	౧౨ ,,		4_3_0
నెయ్యి	౪౦ ,,		50_0_0
తెల్లగడ్డలు	౧౨ ,, మొ॥		1_4_0
ఎఱ్ఱగడ్డలు	పల్లా౧కి మొ॥		8_12_0

అగ్ని ప్రమాదము

ఫత్తేర్‌ఘట్టిలో నంబర్ [౧౩౬౫]గల ఒక మోటరు కారుకు ౧౫ఖుర్దాదు౧౩౪౪ సాలునాడు సాయంత్రము తొమ్మిది గంటలకు నిప్పంటుకొనెను.

అన్యరాష్ట్రీయులగు మతప్రచారకులకు హెచ్చరిక

మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారిఆజ్ఞ నిజాం ప్రభుత్వమువారు యీక్రింది ప్రకటన ప్రకటనశాఖవారి ద్వారాపంపినారు:—

"మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారి ఫర్మానుబట్టి యిందుమూలమున ప్రజలకు తెలియబరుచుటయే మనగా, యీరాష్ట్రము వెలుపలనుండియే మత ప్రచారకుడుగాని, షియాకానీ సున్నీకానీ, శేక్, "గైర్ముకాల్లిదే" గాని, అహమ్మదీగానీ, యెవ్వడుగాని ప్రభుత్వమతశాఖవారినుండి ముందుగా అనుమతి సంపాదించక యీరాష్ట్రములోకి ప్రవేశించరాదు. అట్టిప్రచారకులను సంస్థానములో నెవరుగాని పిలపించుచో ఆపిలపించు వారిపైననే ఆదాధ్యతయుండును."

నిజాంరాష్ట్రమందు ధరలు

౧౩౪౪ ఫసలీ అర్దిబెహిష్తు మొదటి పక్షములో నిజాం రాష్ట్రమందు నగరములోను, వివిధ జిల్లాలలోను ధాన్యాదులధర లెట్లుండెనో క్రింది పట్టికవలన తెలియవగును. హాలీ సికాయ ౧ కి ఎన్ని శేర్లు, చటాకులు ఉండెనో తెలుపబడినవి.

జిల్లాలు	మొరటురకపు బియ్యము	మొదటిరకపు వడ్లు	రెండవరకపు వడ్లు	గోధుమలు	జొన్నలు	సజ్జలు	రాగులు	మొక్క జొన్నలు	ఉలవలు	ఉప్పు
హైదరాబాదు నగరము	7_ 8	......	...	8_ 0	9_ 8	12_ 0	...	...	11_ 0	9_ 0
వరంగల్లు	8_ 1	16_ 4	18_ 8	7_ 1	13_ 0	12_ 5	...	13_ 0	8_ 10	9_ 3
కరీంనగరు	8_ 4	15_ 3	16_ 15	8_ 8	12_ 0	......	...	11_ 6	10_ 14	9_ 5
ఆదిలాబాదు	8_ 9	15_ 2	17_ 5	9_ 5	14_ 0	......	...	11_ 5	11_ 4	8_ 3
మెదకు	7_ 3	16_ 0	17_ 11	9_ 11	11_ 8	11_ 0	10_ 0	9_ 0	10_ 4	8_11
నిజామాబాదు	8_ 8	15_ 1	16_ 10	10_ 13	12_ 9	......	......	13_ 8	11_ 9	9_ 0
మహబూబునగరు	7_ 5	16_ 6	18_ 0	6_ 7	11_ 7	11_ 6	16_ 4	...	8_ 13	8_ 0
నల్గొండ	7_ 9	14_ 12	16_ 1	6_ 11	11_ 5	11_ 6	...	11_ 0	7_ 8	9_ 8
ఔరంగాబాదు	7_ 9	......	...	12_ 13	15_ 7	13_ 3	14 0	16_ 0	14_ 8	9_ 0
బీడు	6_ 10	......	20_ 0	11_ 0	16_ 13	13_ 13	...	...	13_ 15	8_12
నాందేడు	6_ 15	14_ 8	16_ 8	11_ 7	13_ 9	10_ 0	...	...	12_ 7	8_ 7
పర్భణి	6_ 14	......	16_ 13	11_ 8	15_ 6	10_ 11	...	...	12_ 2	9 9
గుల్బర్గా	6_ 1	14_ 8	14_ 0	7_ 15	12_ 9	12_ 14	12_ 0	...	8_ 13	8_ 7
ఉస్మానాబాదు	7_ 8	......	...	12_ 0	14_ 14	13_ 0	...	...	13_ 3	7 12
రాయచూరు	6_ 1	13_ 2	14_ 12	7_ 2	10_ 9	10_ 0	...	...	7_ 5	8_ 6
బీదరు	6_ 13	......	12_ 0	11_ 5	12_ 8	13_ 12	15_ 4	...	11_ 14	8

౯ యేండ్ల బాలికను చెఱచిన నేరము

హైకోర్టు వకీలుకు రిమాండు జెయిలు

కోర్టులో వేలకొలదిమంది ప్రేక్షకులు క్రిక్కిరిసియుండుట

చాదర్ ఘాట్ నివాసియగు మహమ్మదలీ, హైకోర్టు వకీలు తనయింటపనిచేయు పోచాఅను ౯ యేండ్ల బాలికతో బలాత్కారముగ సంభోగించెనని నేరమునకు సంబంధించిన కొన్ని వివరములు యీక్రిందివిధముగ తెలియవచ్చినవి.

ఆ బాలిక తండ్రియగు రాజారాం బాలికను చంకనిడుకొని చాదర్ ఘాట్ పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లి, తనకూతురని నెలనుండి రెండుకూపాయల జీతముపై పైజెప్పిన వకీలుగారింట పనిచేయుటకు ఉంచుటకేర్పాటు చేయబడెననియు, యిట్లుండ పైవకీలుగారిభార్య వేరొకచోటికి వెళ్లినప్పుడు పోచాతప్ప మరెవ్వరును లేని సమయమున ఆబాలికతో మహమ్మదలీ బలాత్కారముగ సంభోగించెననియు. యీవిధముగ బలాత్కారముచేత ఆ బాలిక యొక్క బట్టయంతయు నెత్తుటితో తడిసిపోయినదనియు మొఱపెట్టుకొనెను. పోచా వకీలుగారిని గుర్తు చూపించెను. పోలీసు వారు పంచనామా చేసి వకీలు మహమ్మదలీగారి వయస్సు ౪౫ సంవత్సరములని గుర్తు పెట్టుకొనిరి, పిమ్మట వకీలు గారు రిమాండు జెయిలులో నుంచబడిరి.

నేరస్థుడు న్యాయస్థానములో జమానతుపై తనను వదలిపెట్టవలసినదిగ దరఖాస్తు దాఖలుచేసెను. చేసిన నేరమును ధ్రువపరచుటకు సాక్షులు లేరనియు, తాను గొప్పకుటుంబీకుడు కాబట్టియు. తనవృత్తి గౌరవమైనవృత్తి కాబట్టియు నెక్కడికి కానిపాఱిపోననియు, తనను అపనిందనుండి తప్పించుటకై జమానతు యిప్పించవలసినదనియు దరఖాస్తులో కోరబడెను.

సదర్ అమీన్ హబీబుర్రహ్మాన్ సా॥ తమయొక్క ఫైలులో యిగ్జామినరునుండి సరాఖత్ యింకను పూర్తిగ కాలేదనియు. తనపరిశోధన నేరమును ధ్రువపరచుచున్నదనియు, నేరస్థుని లాగు నెత్తురక్తముచే, పిల్లరక్తముకొఱకుంచుటయును, పిల్లకు నేరస్థునికిమధ్య యేలాటిపగ గాని లేకుండుటయు నేరమును ధ్రువపరచుచున్నదనియు చెప్పిరి.

నేరస్థునితరపు న్యాయవాదివకీల్ మౌల్వీ హకీంసయ్యదలీ సా॥ బహస్ చేసి యిగ్జామినర్ సరాఖత్ యింకను రానందువల్లను, ఒక గౌరవ న్యాయవాదిని యిట్టినింద చేసినట్లు తెలియుటకు కాదనియు, నేరము సాక్షులచే రుజువైనచో అపరాధము నిర్ణయించి జమానత్ పస్తుకొరవించవచ్చుననియు, ప్రస్తుతమునకు మాత్రము జమానతు యిప్పించగలరనియు చెప్పిరి.

ఇందుకు జవాబుగా రక్షక శాఖమదద్గారు యూనుస్ మీర్జాగారు సాక్ష్యము పూర్తి గాగలదనియు, రక్షకశాఖవారితృప్తి పూర్తి ఆయినదనియు చెప్పిరి.

తుదకు అదాలత్ వారు పరిష్కారము చేయుచు నేరము భయంకరముగనున్నదనియు, పోలీసువారు గట్టిగ చెప్పుచున్నారనియు. కాబట్టి జమానత్ కు నేరస్థుడు అర్హుడుగాడనియు, ౧౩౫౦ ఖుర్దాదు ౧౫ నాడు కాలాకొరకై తేదీ యేర్పాటు గావించబడినది కాబట్టి. ఆరోజవరకు నేరస్థుని రిమాండు జెయిలులో నేయుంచి ఆనాటికి పోలీసువారు చాలాన్ పేషుచేయవలసినదనియు ఆజ్ఞయిచ్చిరి.

౧౫ ఖుర్దాదునాడు అవ్వలుతాలుకా, బల్దా ఫౌజ్దారీ గారికోర్టువద్ద వేలకొలదిజనము కూడియుండిరి. పిల్లను కూడ ఆస్పత్రినుండి వదలిపెట్టనున్నారు. ఆపిల్లను వదలిపెట్టిన తర్వాత పిల్లసమక్షములో చాలాన్ పేషు చేయవలసినదని అదాలతువారు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది.

పోచాయింకను చికిత్సాలయములోనేయున్నది. ఉపిలబట్టలు రసాయనపరీక్షకునివద్దనుంచి యింకను తిరిగిరాలేదు. కావున హైకోర్టు వకీలగు మహమ్మదలీగారిపై నేరము విచారణ తేదీ ౨౭ తీర్ ౧౩౫౦ ఫ సా॥ నాటికి మార్చబడినది. ఈ మొకద్దమానువినుటకును అపరాధిని చూచుటకును న్యాయస్థానము క్రిందినుండి పైవరకు జనము క్రిక్కిరిసియుండెను. జనమంతయు మహమ్మదలీ మహమ్మదలీ అనియే అనుకొనుచుండిరి. మహమ్మదలీని జూచుటకు వచ్చుజనమును సహించలేక అపరాధిని గదినుండి తప్పించి అదాలతునాజం జిల్లా వారి యిజ్లాసులోకి తెచ్చిరి. ఆ మొకద్దమా మౌల్వీ అబ్దుల్ మజీదు సా॥ నాజం సుబ్బాంగారి యిజ్లాసులోకి మార్చిరి. మౌల్వీ ముస్తఫా అలీ సా॥ గారు తిరిగి వచ్చేవరకు నాజముమ్వంగారు. మరియు ఫీరిమపరి నాజము మ్వంగారు మొకద్దమావిచారణచేయగల్లరని ప్రకటించబడెను. అపరాధి వకీలు యొక్కముగా సిద్ధమైయున్నను పిల్లయొక్క లిబాధగా చికిత్సాలయములో చికిత్సబొందుచున్నదున పిల్లతరపునకొందరుసాక్షులు చెప్పవలసినవి బట్టలుపరీక్షించుటకుగాను ఆక్కడికిలేవందువల్లను మొకద్దమా ౨౭ తీరు తేదీనాటికి మార్చబడినది.

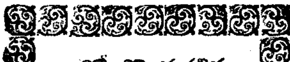
౨౭ తీరునాటికి సాక్షులని ద్ధమైయుండవలెను. అపరాధిని రిమాండు జైలులో ఉంచగలరు. ఎందుకనగా పిల్లయొక్క లిహీనస్థితిలో ఉన్నది తొందరగా ఆరోగ్యము సమకూరను అని ఆజ్ఞయివ్వబడెను.

ఉస్మానియా దవాఖానా వాజావల్ల ఆబాలికను మొదట చికిత్సాలయములో అసిస్టెంటు సర్జనుఆగు డాక్టరు అబుల్ హసనత్ సా॥ గారు మొదలుచేసిరనియు. తర్వాత మేజర్ ఎం.ఆర్. డబ్ల్యూ హార్డ్ మేమద్ రాజ్ లేడీ డాక్టరు గారి చికిత్సపొందుచున్నదనియు తెలియుచున్నది. చికిత్సాలయము యొక్క సరాఖత్ లో యిట్లు వ్రాసియున్నది.

నిజాం రాష్ట్రములో తెనుగు గ్రంథ నిషేధము

(స్వ. వి.)

ఉపాధ్యాయ గంగాప్రసాదు ఎం.ఏ గారిచే హిందీలో రచింపబడి ధూ. రాజరత్నాచార్యుల వారిచే తెనిగింపబడిన "హిందూధర్మవినాశనము" అనుచిన్న గ్రంథము నిజాము రాష్ట్రములో నిషేధింపబడెనది. ఇది ౧౯౩౯ యీసంవత్సరమే ముద్రింపబడినది. ౫౦౦ ప్రతులకుపైగా ముద్రింపబడెననియు. ప్రతివకటిగ్గపై సాటనియూ ప్రతులన్నియు మొహర్రం రోజులలో నగరవీధులలో చెంచాలా చీకటి పంచిపెట్టబడె ననియును వినుచున్నాము ఈగ్రంథములో హిందూస్త్రీలు తురకల గోరీలను పూజింతురనియు, తాబూతులప్రదక్షణము చేసి మ్రొక్కులు చెల్లింతురనియు, మసీదులలో మంత్రములు చదివించి తమను శ్రేయస్కులగవలెనని యెంచుతూవా సాధించుకొందురనియు నిజగర్భముగుపుత్రులను హిందువులు వదలుకొనవలెననియు ఆ గ్రంథముల వ్రాసినారు. యీ గ్రంథముపపై కెంబెరు ను చెప్పికిన పోలీసువారు జప్తు చేసికొనవలసిన అవసరమైనది. ఇది హైద్రాబాదునగరములో కొందరు హిస్సులో నెచ్చైవందున అప్పుడు శోధించినారు యొక్కప్రతులను జప్తు చేసినారు.

గోలకొండ పత్రిక

(శ్రీయువనామ సం॥ చైత్ర) బ॥౮

గురువారము

సహకారశాఖ నివేదిక, ౧౩౪౭ ఫ.

౧౩౪౭ వ ఫః సహకారశాఖ నివేదిక కొన్ని సందర్భములలో పూర్వసంవత్సరములో కంటె కొంచెముయెక్కువ అభివృద్ధిదశను సూచించుచున్నను, సంతృప్తి కల్గించునంతస్థితిని సూచించుటలేదు. ఏఆర్థికదుస్థితివల్ల పూర్వసంవత్సరములో సహకారోద్యమమునకు దెబ్బతగిలియుండెనో, ఆయార్థికదుస్థితి నివేదన వత్సరములో తగ్గియుండనందువల్ల. అపరిస్థితుల వలని అతి దుష్ఫలితములనుండి తప్పించుకొనుటకై సహకారోద్యమము యెక్కువపోరాడ వలసియుండెను.

ఇంతటప్రతికూల పరిస్థితులలోకూడ డొమినియనుబ్యాంకి యొక్క ఆర్థికస్థితి దృఢపరచబడుట సంతోషవిషయమే. బాకీలురాబట్టు కొనుటలో యా బ్యాంకికిపూర్వసంవత్సరములో కంటె రెండింతల అభివృద్ధి కనబడినది. కేంద్రబ్యాంకులు వసూలుకావను అపనమ్మకముగలబాకీలు మునిగినప్పుడు ఆమకొనుటకై లాభమునంతయు వినియోగించుట వివేకమును సూచించుచున్నది. వ్యవసాయకులసహకారసంఘములకునువ్యవసాయకేతరులలో పారిశ్రామికులయొక్కయు, చేతిపనులచే జీవించువారియొక్కయు సహకార సంఘములకును ఆర్థికదుస్థితివల్ల తగిలినదెబ్బచాలగొప్పది. వ్యవసాయమున్ను, చిన్నచిన్న పరిశ్రమలును దేశముయొక్క ఆర్థికజీవనమునందు భాగమునంతయు హొయుప్రకృతి గలవియగుటయే యిందుకుకారణము. నెలజీతములవల్ల జీవించువారిసంఘముల కుమాత్రము ఆర్థికదుస్థితి తగులకుండుట ముఖ్యముగసర్కారి అధికారుల జీతములలో తగ్గింపు అవసరముయొక్కన్యాయతను సమర్థించుచున్నది.

గ్రామగ్రామమందును సహకారసంఘములు అనిన గ్రామస్థులలో అనవసరభీతి యేర్పడుచున్నది. ఈస్థితి తప్పిననేగాని సహకారోద్యమము నూతనజీవనముతో శోభించజాలదు. అట్టిస్థితికిచాలవరకు ఉద్యమము ప్రారంభమునుండియు నడిపింపబడినతీరే కారణము. ఋణగ్రస్తులగు వ్యవసాయకులమధ్య ఋణములనిచ్చుటకు మాత్రము యేర్పడు సంఘములవల్ల ప్రయోజనముండజాలదు. బ్రిటిషుయిండియాలో సహకారనాయకులు దీనిని గుర్తించి ఉద్యమమును ఉత్పత్తి, నిర్మాణముల వైపు మరలించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. పరిస్థితులబలమే త్వరలో మనరాష్ట్రములోకూడ నీవిషయమును సహకారసంఘములచే గుర్తించునట్లు చేయగలదు.

గ్రామస్థుల ఆదాయాభివృద్ధికిని, వ్యవసాయపరిశ్రమలుచేయు ఉత్పత్తుల యభివృద్ధికిని, ప్రథమమున మూలధనమునకై ఋణము అవసరమేకాని, ఆఋణము ఆప్రయోజనమునకు మాత్రమేవ్యయము చేయబడునట్లు శ్రద్ధవహించనిచో ప్రయోజనములేదు. కాబట్టివ్యవసాయకులును, పరిశ్రమదారులును ఋణములు సంపాదించుకొనుటకై గాక ఉత్పత్తిని సక్రమపద్ధతులపై అభివృద్ధిచేయుటకే సహకారసంఘముల నేర్పరుచుకొని రాబోవులాభమునుబట్టి అవసరమని తోచినంతవరకు మాత్రమే ఆఉత్పత్తి కార్యమునకే ఋణము చేయుచున్న, సహకారోద్యమము నష్టపడజాలదు.

మంచిపనిచేస్తివే మసీదుగప్తీ!

ఈ సంవత్సరము పీర్లపండుగ శ్రీరామనవరాత్రులు వచ్చినై. పీర్లపండుగ అనగా మొహర్రం. అన్ని పండుగలు అప్పుడప్పుడు పీర్లపండుగతో కలిసి వస్తవి. కాని సంక్రాంతి మాత్రము కలిసి రావట్లుంది. అందుకోసమే పీర్లపండుగకు సంక్రాంతికి సంభంధమేమి అంటారు లోకులు. పీర్లపండుగ ౧౦ దినాలు. శ్రీరామనవరాత్రులు ౯ దినాలు. తురకలకు పీర్లపండుగ పీడ్చేదినాలు. హిందువులకు రామనవరాత్రులు ఆనందించుదినాలు: ఒకమాము వారి పెద్దలు ఊరోజుల్లో ఆంత్యకలహాలతో యుద్ధములో నాశనమైనారు. ఇంకొక మరియువారికి ఈరోజుల్లో అవతారపురుషుడు పుట్టి లోకాన్ని ఉద్ధరించినాడు.

* * * * *

కాని ఏమిగ్రహచారమో యేమోమనదేశములో హిందువుల పండుగలు తురకల పండుగలు కలిసి వచ్చినావంటే రెండువర్గాలు దీకొన్నట్టే. ఊరేగింపులు, లాటీలు, రక్తప్రవాహాలు, మున్నగు దుండగములు జరుగుచున్నవి. పండుగలు పర్వాలు పవిత్రదినాలు దేవుని స్మరణచేసి ప్రపంచానికి వుపకారం చేస్తావనేబుద్ధి మనసుపుట్టకు, ఏహో పొత్తు పోని ద్వేషాలు కల్పించుకొని అవకాశము దొరకిందంటే లాటీలు యాడించేదానికే సిద్ధమౌతారు.

* * * * *

బ్రిటిషిండియాలో యిది పరిపాటి అయిపోయింది. పత్రికల్లో ఏటేటాచదివి మనకు సాధారణమై పోయినందేత ఎక్కడనైన ఏపండుగ నాడైన హత్యలైనావంటే మనకాశ్చర్యంలేదు. మనరాష్ట్రములో నేటివరకు హిందూముసల్మానులలో అన్యోన్యమైత్రివుండేది. ఈమైత్రినిచూచి బ్రిటిషిండియాలో అందరూ ఆశ్చర్యపడేది: మననైజాంకలుగూడ యీవిషయాన్ని గర్వముతో దేశదేశాలలో డంకొట్టి చెప్పినారు

* * * * *

కాని ఆకాలముపోయినట్లు కనబడుతుంది. ఈసంవత్సరము యేపత్రికలో జూచినా అల్లరులేగలిగినట్లు వినవస్తుంది. దీనికి కారణము చెప్పేదానికేముంది మనరాష్ట్రములోవుండిన ముసల్మానుమైత్రి యెట్లాంటిదో జూడండి పీర్లపండుగవస్తుందంటే తురకలకంటే హిందువులకే యెక్కువయిచ్చట. దాని యొకయిచూస్తుండేవారు యిండ్లకు సున్నము కొట్టుకనేవారు. ఇంటింటా పక్కీర్లయ్యేవారు. బ్రాహ్మలుకూడా పక్కీర్లయ్యేవారు. ఇంక రెడ్డి, గొల్ల, బోయి. మాదిగకులాలవారి మాటచెప్పవలసినపనిలేదు. నాడెలుయ్యేరటివి మెడను జండే లవలె వేసుకొని యింటింటికి తిరిగి "హాఅలీ!యాయిమాం!" అని అరిచేవారు పీర్లకు నాయంత్రంమైందంటే సాంబ్రాణి ఊదబత్తీలు ధూపంవేసి సాతెహ చదివించి మొల్లాసాబిచ్చిన బూడిద కనురెప్పలకు పూసుకొని యింటికివచ్చేవారు. ఎంతోమంది స్త్రీలు తనపిల్లకలుగాలేదని పీర్లకుమొక్కి కొబ్బరికాయల దండాలు పీర్లకువేసి దారమునుస్త్రీ వేళవచ్చేవారు.

* * * * *

ఆనేకమంది. హిందువులు పీర్లనుతమ యింటివసంరాలోనిలపెట్టేవారు. బారుబట్టలు కట్టించి పెద్దసరిగకు చిన్నసరిగనునాడుబాజాబజంత్రిలతో చాలదర్గాగాఊరేగించేవారు "అలాయి" గుంతకు కట్టలుపన్నివేసి పీర్లముందరిగుండము నిత్యాగ్నిహోత్రముగా కాపాడేవారు, రాత్రిఅయ్యిందంత హిందువులందరు గుంతచుట్టు షైసోజ (షాహుసేన్) దావేజ (భాయిహసన్) యాలీ (యాఅలీ!) యాయిమాం (యాఇమాం) అనే జపధ్యానముచేస్తు కాళ్ళకుగజ్జెలుకూడా కట్టుకొని కార్తీకలు ఫాయ్యేవరకు తాళాగా ఆగివచ్చిన తెప్పకిగేరవరకు దుంకులాడి సగమురాత్రికింటికి వచ్చెయ్యేవారు.

దినంరాత్రులంతా కోలంట్లు (కోలాటములు) స్త్రీలయాటలు వేషాలు తమాషాలు చూడదగినవిగా వుండేది. అలాయి గుండము మస్కరిస్సేవారు హిందువులు. ఆటపాటలుతో వినోదాలచేసి పీర్లనుపూరేగించేవారు హిందువులే. మేళముతప్పెట బాజాలు బజాయించేవారు హిందూమంగలే! దివిటీపట్టేవారు హిందూచాకలే. పక్కీర్లయ్యేవారు హిందువులే! ఫాతెహాలు చదివించేవారు హిందువులే! మాళాలుచేసి పాటిండ్లనుకొని పీర్లకు నైవేద్యమిచ్చి తినేవారు హిందువులే! పీర్లభావిలోనో యేట్లోనో పడేవాడు యేడ్చేవారు హిందువులే! కడపటిదినమువాడు హిందువులకెంతటి ఆయాసమౌతుందో పాపం ఏకధారగా ఏడ్చేవాండ్లను నేను కండ్లారచూచినాను.

* * * * *

ఓముసల్మాను సోదరులారా! నిజముగా మీసోదరులు హిందువులుకారా! మీమతాన్ని హిందువులు ఎన్నడైనా ద్వేషించినారా చెప్పండి. మీగోరీలుకూడ హిందువులు పూజిస్తారు. మీపక్కీర్లకాళ్ళపైబడి మొక్కువారిని నేను హైద్రాబాదులోనే చూపుతాను. ఒకనాడురాత్రిపూట నావెంటరండి. పక్కీర్లవేషము వేసుకొని గల్లీలలో తిరిగేవారికాళ్ళుమొక్కి చేతిలో పైసా పెట్టిపొయ్యే హిందువులను చూపుతాను.

కాని హిందూదేవతలను పూజించేమాట అట్లుండని గౌరవించే ముసల్మానును ఒక్కన్ని చూపించండి. అట్లావుండగా ఇప్పుడుకాలమునూరుతుంది. దానికికారణమేమి. ఇటీవలవచ్చిన మసీదుగష్తీవంటి గష్తీలేదీనికి కారణము.

వనపర్తి హిందువులంత కండ్లారచూస్తావున్నారు. తమదేవుని వూరేగింపును బందుచేసినారు. పీర్లవూరేగింపులు దర్జాగా జరుగుతూవున్నవి. ఏదేమిరా ఇంతఅన్యాయంఅని దవస్సుకుతోచింది. ఇకపీర్లపండుగ మనమెందుకుచెయ్యాలే! మనదేవతలకంటే పీర్లెక్కువా? మనకు సీతారాములు ఎక్కువనా హసన్ హుసేనులు ఎక్కువనాఅనే తర్కంలోకి దిగినారు. చాలగ్రామాలలో యిప్పుడుపీర్లపండుగలు చేయుటింహిందువులు వదలుకున్నారు. పక్కీర్లయ్యేది మానుకున్నారు. ద్వేషభావాలు ప్రారంభమైనవి. కొన్నిగ్రామాలలో చిన్నచిన్న కలహాలైనావని వార్తలువస్తూవున్నవి

* * * * *

మన ఉమారేముజనాబీవారికి కొంచెము దూరదృష్టివుండినా యిట్టిగష్తీలువెంటనే రద్దుచేసిన ఉభయులుమళ్లా యథాపూర్వముగా స్నేహంగావుంటారు. మళ్లాహిందువులంతాపక్కీర్లౌతారు. ఎవ్వరుకాకున్నా రెడ్లుమొదలుకొనిక్రింది జాతులంతా అవుతారు. తిన్నగా ఇస్లాముమతములోకూడా కలుస్తారు. ఇటువంటి మంచిప్రచారమును నిరోధించుటవలన చాలా అనర్థాలు కలుగుతవి. విద్వేషాన్ని లేపి కూర్చొపెట్టినట్లుంది యీగష్తీమాహాత్మ్యము.

చుకారీ జంతువుల శాసనము

శాసనములో మార్పులుగావించు శాసనము

ఏనుగు దానిపిల్ల	౧_౽_౦
ఒంటె, దానిపిల్ల	౦_౧౨_౦
గుర్రము, కంచర, కట్టుక దాని పిల్లలు	౦_౬_౦
దున్నపోతు, ఆవు, ఎద్దు.	౦_౩_౦
షైవాదిదూడలు	౦_౨_౦
గాడిద, పందివానిపిల్లలు	౦_౧_౦౬
గొర్రెలు, పొట్టేళ్లు మేకలు	౦_౦_౯

యీ ప్రకారముగా చుకారీ జంతువుల శాసనములో మార్పులుచేయవలసినదిగా ఉపసంఘమువారునిర్ణయించి తమ నివేదికను మరలశాసనసభ కంపియున్నారు.

జాగీరులో మాఫీలు

నవాబుఅక్బర్ నవాజుజంగు బహద్దర్ జాగీరుదారుగారు తమఅన్ని జాగీరులలోను పంటలు పోయినందున ౧౩౪౭ సాలు ఆబీ, ఖరీఫుపంటలకిస్తులలో ము.ఘ.ర. ప్రభువుగారి ఫర్మానుప్రకారము మాఫీచేయించినారు.

క్రైస్తవోద్యోగులకు సెలవు

ఈస్టు గుడుఫ్రైడేకొరకై సైనిక దళములోని క్రైస్తవోద్యోగులకు ౧౫ఏప్రిలు ౧౫వతేదినుంచి ౧౮వ తేది వరకు సెలవుయివ్వనైనది.

సిలోనులో మలేరియా అనుభవించినవారికి క్వైనాలో నమ్మకము పోయినది

గోల్డుమెడలు

౧౯౩౪ వ సంవత్సరపు ఎచ్. ఓ. ఎచ్. ఫీట్ కమిటీవారు అమీను స్పెసిఫిక్సుకు గాను యిచ్చిన మొదటితరగతి విలువ పసదు.

హైదరాబాదు మునిసిపాలిటి

ఉద్యోగులు అమీను అంటిమలేరియా గోలీలను పంచిపెట్టి, ఉపయోగించి చూచినారు. మంచిగా పని చేసినవి.

మునిసిపల్ కమిషనరుకుబదులు
అసఫ్ నవాజ్‌జంగ్

కొగాలేనుండి మలేరియా అంతకంత కుతగ్గుటపోయి ఆకస్మికముగా హెచ్చుటకు ప్రారంభమైనదని వార్త చేరినది. పోయిన మలేరియా వరల మరలవచ్చుచుండుటచే రోగులకు క్వైనాలో విశ్వాసము పోవుచున్నది.

(౧౯-౧-౩౫ నాటి 'టైమ్సుఆఫ్ఇండియా')

అమీను ఆంటిమలేరియా గోలీలు

దీర్ఘకాలము బాధించు ఏరునజ్వరములు, విసువక కాచుజ్వరములు--వీటిలో ఎన్నిరకములుకలవో అన్నిరకములను అమీనుఆంటిమలేరియా గోలీలు నయముచేయును. ఈగోలీలు తప్పకనయము చేయును. వాటివలన కలుగుఫలితము స్థిరమైనదనిరుజువుచేయబడినది. ఎప్పటికిని ఒకసీసా దగ్గరవుంచుకోనుము.

ఈప్రత్యేకౌషధములో గురాంచాయక్స్ట్రాక్టు, చిరెటాయక్స్ట్రాక్టు, ఖాక్సిల్‌యక్స్ట్రాక్టు, కార్డామోమిసెనా, సింకోనారబ్, కార్టు, యింకను యితర నిర్దోషములైనఓషధులు చేర్చబడినవి.

ఆర్సెనిక్, స్ట్రిక్నైను, అకోనైటు మొదలగునవి దీనిలోచేర లేదు. క్వైనావల్ల చెవులుకల్గుటతప్పని సరియైనపుడు యీమాత్రలు మిక్కిలి ప్రయోజనకరములు. స్త్రీలుగర్భవతులుగనున్నపుడు గాని ఋతుసంబంధదోషములు గల్గియున్నపుడుగాని యీమాత్రలవాడవచ్చును. శిశువులకు బాలురకుకూడ వీనినివాడుటవల్ల ప్రమాదము లేకుండుటయేగాక లాభముగలదు,

ఉచిత నమూనాకై వ్రాయుడు

డాక్టర్లును, ఫ్యాక్టరీలును, ధర్మసంస్థలుమకోరినచో ౧౦౦ గోలీలనమూనాలు ఉచితముగా పంపబడును. టపాచార్జీలకుగాను "ఏ. అమీన్ అండుకో. బొంబాయి ౩" అను అడ్రెసుకు ౪ అణాల టిక్కెట్లు పంపుడు.

౧౦౦ గోలీలుగలవు.
సీసాఒక టింటికి ౩ల ౧౨.
(ప్యాకింగుచార్జి. టపా చార్జీలువేర)

ఒక్కసారిగా అంతకంటెయెక్కువ సీసాలు తెప్పించుకొనువారిపై ప్యాకింగు టపాచార్జీలు పడవు.

ఏవిషయమున జూచినను యిది క్వైనాకంటె మంచి ఫలితము నిచ్చునది

ఈ ప్రశంసాపత్రములను, శిఫారసుజాబులనుచదువుము

ఆంటిమలేరియా గుళికల సర్టిఫికేటు

మ. ఘ. వ. నిజాం రాష్ట్రముయొక్క ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయపు వ్యాసరచన, తర్జుమాల శాఖనుండి వచ్చినది.

తారీఖు ౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫస్లీ.

ఏ. ఆ. మెహబూబాండెయు.

అమీన్ సాహెబ్ గారి అంటిమలేరియా గుళికలను నేనే స్వయముగ వాడిచూచినాను. నాయింటిలో కొందరికిని వాడినాను. ఇట్లు నేను స్వయముగా పరీక్షచేసి చూచినతర్వాత, మలేరియాజ్వరమును పోగొట్టుటయందు ఈమాత్రలు క్వైనాకంటెను ఎక్కువగుణమిచ్చునవని నేను చెప్పగలుగుచున్నాను. ఈమాత్రలయొక్క గుణములలో అన్నిటికంటె గొప్పది ఏమనగా అవి క్వైనాకలుగజేయు దుష్ఫలితములను ఎంతమాత్రము కలుగజేయవు. కోరం దుకొనిపోవునట్లుచేయుట, చెవులలోశబ్దము, వికారము మొదలగు దుర్గుణములు క్వైనాకు గలవు.

దస్తఖతు—వి. హానర్
వ్యాసరచన తర్జుమాలశాఖ,
ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము,
హైదరాబాదు-దక్కన్.

ఇంటర్నేషనల్ కంపెనీడైరెక్టరు, యస్. ఎ. కాజ్మిగారు

హైదరాబాదు-దక్కన్
౫ ఫిబ్రవరి 1934

కొన్ని నెలలక్రింద నేనుఎక్కువ మలేరియాజ్వరముచే పడికట్టియున్నప్పుడుహామీద్ అహమద్‌గారు నాకు అమీనుగారి అంటిమలేరియాగుళికల ప్యాకెట్టు కొకదానిని దయతో నిచ్చిరి. నేనుగుళికలను వాడితిని. ఆదేమియాశ్చర్యమో ఆనాటి సాయంకాలమునకే నాజ్వరము తగ్గిపోయెను. నేనుగుళికలను నాబిడ్డలకును, కొందఱుమిత్రులకును నిచ్చితిని. అన్నిసందర్భములలోను గుళికలు చాల ఉపయోగకారులుగ కనబడెను. ఈమందును నిర్భయముగ వాడవచ్చుననియు, ఈగుళికలను పుచ్చుకొనవలసినంతకంటె యెక్కువపుచ్చుకొనినను క్వైనాపుచ్చుకొనినప్పుడువలె రోగికి చెడుఫలితమేమియు కలుగదనియు తెలిసికొనుటకు సంతోషముగుచున్నది.

అట్టి ఉపయోగకరమగు భారతదేశీయౌషధమును తయారుచేసిన ఏ. అమీన్ కంపెనీ అండుకో, బొంబాయివారిని నేను హృదయపూర్వకముగా అభినందించుచున్నాను. ఈమందు మానవులను మలేరియావ్యాధి రాకుండజేయుటకు గొప్ప వరప్రసాదముగ నుండగలదని నమ్ముచున్నాను.

దస్తఖతు/—యస్. ఏ. కాజ్మి

౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫసలీ   హైదరాబాదు (దక్కన్)

నేను అంటిమలేరియా మాత్రలను నాసేవకులలో ఒకరిచేతను, నా బంధువులలో ఒకరిచేతను ఉపయోగించునట్లు చేసితిని.

ఇద్దరికిని మేలుఅయినది. ఈమాత్రలు మలేరియా జ్వరములో తక్షణ మంచిగుణము నిచ్చును. అందులో వేంకోనా కలిసియున్నను, అమందులో దానిగుణములు చాలవరకు శుద్ధి చేయబడినవి కాబట్టి భయములేదు.

దస్తఖతు/-మహమ్మద్ బాకార్
మెహతెమీం, యూనాని డిస్పెన్సరీ

మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారి మైసారం యూనాని దవాఖానా శాఖనుండి వచ్చినది
తేది ౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫసలీ

ఇందువలన సనదు యిచ్చుట యేమనగా అంటి మలేరియాగుళికలు రోగులచే ఉపయోగింపబడెను. చాలా మంది రోగులకు లాభముకలిగెను. ఈగుళికలను కనిపెట్టినవారు ప్రతియొకసారి తీసికొనవలసిన పరిమాణమును తగ్గించి నిర్ణయించుట మంచిది.

దస్తఖతు/ మెహతెమీం, షఫాఖానా.

కార్మైపురము
హైదరాబాదు (దక్కన్)
౧ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౪

నేను అమీనుగారి అంటి మలేరియా గుళికలను మలేరియానివారణకై శిశువులకును పెద్దవారికినికూడ ఉపయోగించి చూచినాను.

ఆగుళికలను ఉపయోగించి చూచుటవలన నాకు మొత్తముమీద కలిగిన అభిప్రాయ మేమనగా అవి అప్పుడప్పుడు వచ్చు జ్వరములు ప్రారంభదశలో నున్నప్పుడు వాటినిరాకుండ నివారణచేయుటలో మంచిపని చేయును.

దస్తఖతు/-మహమ్మద్ అలీఖాన్
జిల్లా వైద్యశాలల డైరెక్టరు
మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వము.

యూనాని దవాఖానాశాఖ హరిబావులీ,
మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభుత్వము

నెం. ౧౭౯   తారీఖు ౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫసలీ

ఇందువలన యివ్వబడుసనదు ఏమనగా ఏ. అమీనుకంపెనీవారి అంటిమలేరియాగుళికలు మలబద్ధకము నివారణమైన పిమ్మట రోగులచే ఉపయోగించబడినవి. యివి ప్రత్యేకముగా లాభకరములని కనపడినవి. అంతే.

దస్తఖతు/— మహమ్మద్ ఫఖ్రుద్దీన్‌ఖాన్
ఇన్స్పెక్టర్ షఫాఖానా
(యూనాని, హరిబావులీ)
మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభుత్వము.

ఏ. అమీన్ అండుకో

౧౧౪, ఫ్రీరోడ్డు, కార్నాక్ బందర్, బొంబాయి ౩,
టెలిఫోను నెం., ౨౦౭౧౧, ౭౨౭౨౯
టెలిగ్రాం అంటిక్వినిన్

బ్రాంచి:—యక్సెల్సియర్ బిల్డింగు, హైదరాబాదు (దక్కన్)

అఖిల భారత గ్రామపరిశ్రమల సంఘోద్దేశ్యము

కార్యదర్శి జె. సి. కుమారప్పగారి వ్యాఖ్యానము

రాజమండ్రి ఏప్రియల్ ౧౩:—

ఈనెల ౧౩వ తేదీని జె.సి. కుమరప్పగారు రాజమండ్రీలో పరిశ్రమల ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు నిట్లనుడివిరి.

ప్రదర్శనములవలన ప్రజలు యనేక క్రొత్త వస్తువులను చూడగలుగుదురు. వాటినిగూర్చి తెలుసుకొనగలుగుదురు. వస్తువులను నిర్మించువారు తమకృషినిగూర్చి యనేక క్రొత్తవిషయములను తెలుసుకొనగలుగుదురు. భారతి గ్రామపరిశ్రమలసంఘ ప్రధానస్థానమున మేమొక ప్రదర్శనశాల మ్యూజియం నేర్పరుపగోరుచున్నాము. „మ్యూజియములు ప్రాచీన నాగరికతయొక్క శ్మశానములు" యని కొందరందురు. ఇదిచాలవరకు ప్రదర్శనముతో తాత్కాలికము. మ్యూజియము స్థిరము. ప్రస్తుతము మనము ప్రదర్శింపదగినవి చాలకొద్దిగ చేయుచున్నను కాలక్రమమున నవిచాల యధికమగునని నమ్ముచున్నాము. యందరు నుప్రదర్శనములకువచ్చి నన్నివస్తువులను చూచవలెను. ఇంతకంటె బాగుగా వస్తువులను చేయుటకు ప్రయత్నించవలెను.

అధ్యక్షుడు తెలుగులో మాటలాడెను. నాకు తెలుగు తెలియదు. బ్రిటీషువారందరు బ్రిటీషులో తయారైనసరకులనే కొనవలెనని బ్రిటను దేశప్రభువగు రాజుగారు ప్రిన్సాఫ్ వేల్సు ప్రోత్సాహపరచుచున్నారు. గాన మనముకూడ భారతదేశ సరకులనే కొనవలెనని ఉద్యమమును బలపరుపవలెనని యధ్యక్షుడు చెప్పినట్లు నేను తలచితిని. ఇదిసంకుచితమగు జాతీయత గాన నేను దీనినంగీకరింపను. ఇట్టిదేశాభిమానము తో భారతి గ్రామపరిశ్రమలసంఘ మేర్పరుపబడలేదు. గాంధిమహాత్ముడు విశ్వమానవసౌదరత్వమును బోధించుచున్నారు. మేము భారత గృహపరిశ్రమలసంఘమని దీనికి పేరు పెట్టినను యీవిశ్వమానవసౌదరత్వమను ఉదారమగు సిద్ధాంతము పైననే ఆధారపడెను. కానిస్వకుటుంబరక్షణము ప్రథమకర్తవ్య మగుటచే మేము మొదట భారతదేశమునకుమట్టుకే యీసంఘమును యేర్పరచితిమి కాలక్రమమున నిది విశ్వపరిశ్రమలసంఘము కావలెనని యే మేము అశించుచున్నాము.

యురపు గ్రామములకు వెళ్లినని చెప్పుటతో మాపనిముగియదు. ఇపుడు ప్రపంచములో ధనికసంఘములును కమ్యూనిస్టుసంఘములును చాల హెచ్చుగనున్నవి. భారతి గ్రామపరిశ్రమలసంఘము వీటికిరెంటికిని గూడ భిన్నమైనది. పరిశ్రమల పరివర్తనము జరిగినపిమ్మట ధనికత్వములో మూడుతెగలేర్పడెను మొదటిది కర్మాగారసంబంధమయినది. ఇది బ్రిటను లోనున్నది. అందును లోనున్న కోటీశ్వరుడు ఇండియా చీనామున్నగు దేశములలోనుండు కోట్లకొలది ప్రజలకనను లాగివేయుచుండును. ఆఫ్రికా ఖండములోని బానిసలను కొనుటకొరకు కొల్లపెట్టి ధనము ...యుండును. ధనమును యంత్రములతో నే యితడు పతితజలరక్తమును పీల్చుచుండును. ప్లాసీయుద్ధము జరిగినపిమ్మట యిండియన ండి బంగారమును యింగ్లాండుకు కొనిపోయిరి. నప్పటినుండియు యూరపులో ద్రవ్యసంబంధమయిన ధనికత్వము స్థిరపడెను.

రెండవది యంత్రసూచకమగ ధనికత్వము. ఇది అమెరికాలో నున్నది. మధ్యయుగములో యూరపులో పశ్చిమమున రాజకీయమత ఆర్థికవిషయములలో పాలకులు ప్రజలను చాలపీడించుటచే వారు స్వదేశము వదలి అమెరికాకు పోయిరి. ప్రజలు రాజులకులొంగియుండవలెనను సిద్ధాంతము వీరికి అప్రీతి మగుటచే అమెరికాలో ... ననుగూడ నాభావముతో లంగలేదు. తరువాత నూతనపద్ధతి నేర్పరచెను. వారు క్రొత్తసముద్రములను దాటి క్రొత్త దేశములను చూచిరి నంతటవారు తమసమస్యలను పరిష్కరించుకొనజూచిరి. ప్రకృతినికే పరుమకొనసాగిరి. మనుష్యులు కష్టపడనవసరము లేకుండ పనులుజరుగుటకుతగిన యనేక యంత్రములను తయారుచేసిరి. ఇపుడు అమెరికాలో యంత్రములు మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నవి. వాటిసహాయముచే సరకులు మిక్కిలి హెచ్చుగా తయారగుచున్నవి. వాటిని కొనువారు లేరు. ముఖ్యావసరములగు సరుకులు లభించుట లేదుగాని భోగసాధనములు విస్తారము తయారగుచున్నవి.

మూడవది రష్యాలో నున్న ధనికత్వము. యచట నిదివరకు నిరంకుశత్వమువలన కార్మికులు నలిపివేయబడిరి. అందువలన వారు క్రొత్తపద్ధతి నేర్పరచిరి. ధనికత్వముతో నున్న దోషములన్నిటినితొలగించి యీపద్ధతి నేర్పరచిరి. వారులాభముకొరకుగాక సాంఘికావశ్యకములకొరకే వస్తువులను నిర్మింపసాగిరి కాని నిర్మాణమునందు కేంద్రపద్ధతిని వారు తీసివేయలేదు. వారు ప్రజలలో కట్టుబాటును విధేయతను యేర్పరచిరి. నేడు జర్మనీలోగూడ నిదిద్ధయత కలదు.

యీమూడుపద్ధతులలోను యిప్పటికి లోపములున్నవి. సరకులనిర్మించుపనులసంఖ్య యత్యల్పము, నిర్మించుపనివారు పరాధీనతతో లగవలెను. కేంద్రనిర్మాణముపద్ధతిలో పనివానికి స్వతంత్రయేలేదు. యజమానికి సకలస్వాతంత్ర్యములు కలవు. ఇప్పుడు అమెరికాలో గోడలకుకట్టిటేటికెను గూడ కత్తి సిద్ధముగనుంచెదరు. గానవక టయిల్లు కట్టుట కష్టసులభము. ఇల్లుకట్టద లచినవాడు తానుకష్టపడవక్కరలేకుండ నిటిగోడలు మున్నగు వాటినికొని యిల్లుకట్టుకొనగోరునా? లేక కష్టపడి యింటిని కట్టింపగోరునా? కష్టపడి యిల్లుకట్టించుటవలననే నిజమయిన ఆనందము కలుగును, ధనికత్వములోను కమ్యూనిజంలోను వ్యక్తులు స్వతంత్రముగా చేయదగిన దేదియులేదు. సరకులు విస్తారముగా తయారగుచున్నవి, వాటిని విక్రయించుట క్రొత్త ప్రదేశములకు వెదకుచున్నారు. వాటికొరకుటకు సైన్యముల వారు క్రొత్త దేశములకు పంపుచున్నారు. అందువలన ఆదేశములవారు యుద్ధసన్నద్ధులై యుండవలసివచ్చుచున్నది. యుద్ధము జరుగకుండ చేయుటకు జరుగుచున్న ప్రయత్నము లన్నియును నిరుపయోగములు. యవ్వాదకలమున్న చోట రాముబండపక్షిగూడ విశ్రాంతినుండును. ధనికత్వమున్నచోట యుద్ధకారణముగూడ నుండును. కమ్యూనిస్టులు లాభముతీపద్ధతిని తీసివేసిరిగాని ధనికులను మదేశములలో ప్రవేశింపకుండ నిరోధించుటకు వారుగూడ సైన్యములను చేర్చవలసియున్నది. అందువలన సోవియటు రష్యావారుగూడ యుద్ధసన్నద్ధులు కావలసివచ్చుచున్నది. అయుధధారణమువలన చాల లాభము కలుగుచున్నది. యుద్ధమును ప్రోత్సాహపరచుటకిదిగూడ నొక కారణమేయగును. ఆబిస్సీనియాతో యుద్ధముచేసెదమని టర్కీవారనిరి. బ్రిటీషువారు టర్కీవారికి ఆయుధములను పంపుచున్నారు. ఆయుధవిక్రయము మంచిలాభకరమగు వ్యాపారము, దురాశ, అనుమానము యివి రెండును అంతరించిన నేగాని యుద్ధములంతరింపవు. ఇపుడున్న నిర్మాణపద్ధతివలన లాభము వస్తువుల నిర్మించువారికిగాక ధనికునకే లభించుచున్నది

మేము గ్రామపరిశ్రమలసంఘము నేర్పరచుటలో లాభమునరకులను నిర్మించువారికే చేకూరునట్లు చేయగోరుచున్నాము. అపుడు అతడు శ్రద్ధగా పనిచేయును. ఉత్సాహముతో సరకులను నిర్మించును. అపుడు దౌర్జన్యమునకు ప్రసక్తియే యుండదు. ధనికత్వము కమ్యూనిజము యుద్ధము వీటిమూటివలన కలిగిన సమస్యలను పరిష్కరించుటకే భారతగృహపరిశ్రమల సంఘ మేర్పరుపబడెను. ప్రపంచమున నరులవిశ్వమానవ సోదరత్వమును శాంతిని సంపదను నెలకొల్పుటకే గాంధిమహాత్ముడు దీని ప్రారంభించెను. ప్రపంచమునందలి ధనికులకు మహాత్ముడొసంగిన సందేశముల సారముగా నిదియేర్పడినది." అని కుమరప్పగారనిరి. ఇంగ్ల

ది సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు:—బొంబాయి

బ్రాంచీలు,—అహమ్మదాబాదు; అమృతసరు; ఆగ్రా; ఔరంగాబాదు; కలకత్తా; కాన్పూరు; ఢిల్లీ; గోరఖ్పూరు; హాపూరు; హైదరాబాదు-దక్కన్; హైదరాబాదు-సింధు; జాల్నా; జంవగర్; కరాచి; లాహోరు; లాటూరు; లక్నో అయోధ్యాపురు; రంగూను; రాయచూరు; శైలు; శంభేర చెరువు; సికింద్రాబాదు; సూరతు; వరంగల్లు.

ఇంతేగాక యింకను ౩౦ పేఅఫీసులు ఉన్నవి.

౧౫—౧౧—౧౯౩౮ నాడు లెక్కలలోనుండిన

అప్పులు		ఆస్తి	
వాటాలు నైకొనబడిన మూలధనము...	రూ ౩,౩౬,౦౧,౦౦౦	నగదు డిక్రెట్లు. ప్రభుత్వముపై ఓవరు డ్రాఫ్టులు, ఇతరములైన అథరైజ్డు సెక్యూరిటీలు.	రూ. ౩,౯౫,౫౫,౦౦౦
చెల్లింపబడిన మూలధనపువాటాలు...	రూ ౧,౩౭,౦౦,౦౦౦	ప్రభుత్వపు, మరియు యితర సెక్యూరిటీలపై అప్పులు	రూ. ౩,౫౪,౭౪,౦౦౦
రిజర్వు మరియు కంటిజెన్సీఫండు	రూ ౮౦,౦౦,౦౦౦	డిస్కౌంటుచేయబడిన బిల్లులు ...	రూ. ౭౭,౩౫,౦౦౦
డిపాజిట్లు, బ్యాంకులకును, చెల్లింపదగిన బిల్లులకును, యింకను యితరములకును సంబంధించిన అప్పు	రూ ౨౫,౦౫,౯౦,౦౦౦	భూములు, బిల్డింగులు	౧,౧౫,౦౭,౦౦౦
బ్రాంచిలెక్కల సర్దుబాటులతో వివిధములు	రూ ౪,౦౦,౦౭,౦౦౦	బ్రాంచిలెక్కల సర్దుబాటులతోసహా వివిధములు	రూ. ౨,౩౩,౧౪,౦౦౦
		దగ్గఱను, బ్యాంకులలోను, యుద్ధపుఅప్పులబాండురూపమునను, గవర్నమెంటు పేపరురూపమునను, ట్రెజరీబిల్లుల రూపమునను, వాటాలరూపమునను, డిబెంచర్లరూపమునను. ఇతరరూపమున నున్న నగదు	రూ. ౧౭,౬౭,౫౫,౦౦౦
	రూ. ౩౦,౭౩,౯౪౦౦౦		రూ. ౩౦,౭౩,౯౪,౦౦౦.

ప్రతివిధమైనమారకము, బ్యాంకింగువ్యాపారము జరుపబడును.

ఇ. ఖాన్,
ఏజంటు,
హైదరాబాదు—దక్కన్ బ్రాంచి.

గోలకొండపత్రికా ప్రచురములు

ఉచ్చల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-6-0
సంఘోద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాహాత్మ్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాథ	0-1-0
చారుమీనారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-3-0
హాలీకల్లారు జంత్రి	0-2-0
కార్డ్లు ఖుబాలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు „	2-0-0

నోటు:—హిందువులపండుగల పత్రికలు ఖర్చైపోయినవి.

REG. No. N. 45

Reg. No. M. 2185

STAMP

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy